

Raadsinformatiebrief

Van	Burgemeester en Wethouder/Burgemeester	Zaak nr.	718287
Aan	Gemeenteraad	RIB nr.	2021-63
Portefeuillehouder	A.R.C. Scheepers	Datum	20 juli 2021
Informatie bij	Ruth Abma	Tel. nr.	06-40920170

Onderwerp

Jaarverslag Wijken en Buurten 2020

Kernboodschap

Op 2 oktober 2019 heeft de commissie Z&S het college geadviseerd over de uitvoeringsnotitie Buurten 3.0. In deze vergadering heeft de portefeuillehouder Wijken en Buurten de toezegging gedaan de rol van de wijkwethouder te evalueren en daarbij de regisserende en agenderende rol van de buurtcoördinatoren in mee te nemen (T19/132). Op 1 december 2020 heeft het college van B&W de geactualiseerde uitvoeringsnotitie Buurten 3.0 vastgesteld. U bent hierover geïnformeerd middels [Raadsinformatiebrief 2020-77](#).

Op 13 juli jl. heeft het college het jaarverslag Wijken en Buurten 2020 vastgesteld. Dit jaarverslag laat zien hoe de wijkgerichte aanpak in de covid-pandemie in 2020 uitgevoerd is. Het wijkwethouderschap is geëvalueerd en de ontwikkeling van de nieuwe rol van de buurtcoördinator is beschreven. Met het ter kennisname toesturen van het jaarverslag Wijken en Buurten 2020 aan de raad kan T19-132 worden beschouwd als afgedaan.

Aanleiding

Bijgaand jaarverslag laat zien hoe we als gemeente Hilversum in de pandemie de wijkgerichte aanpak, samen met inwoners en partners, hebben vormgegeven. Door de covid-pandemie is het uitrollen van de wijkgerichte aanpak (waaronder de rol van de wijkwethouder en de activiteiten uit de uitvoeringsnotitie Buurten 3.0) in de wijken, anders ingevuld dan wanneer er geen pandemie zou zijn geweest. 2020 is een jaar geweest, waarin het aan de ene kant ingewikkeld is geweest om fysiek aanwezig te zijn in de wijken en buurten, maar waar we aan de andere kant ook veel voor elkaar hebben gekregen.

Het intensieve contact met buurten en wijken, heeft in 2020 niet ten volle fysiek in de wijken kunnen plaatsvinden. Toch zijn we er als gemeente in geslaagd om goed in contact met onze inwoners te blijven en te weten wat er speelde in de wijken. We zijn er dagelijks met collega's, bewoners en partners in de stad, in geslaagd om aantoonbaar bij te blijven dragen aan de leefbaarheid en veiligheid in de stad. Juist in een tijd van crisis, is het belangrijk dat de initiatieven en vindingrijkheid van bewoners worden gehoord en worden vertaald naar mogelijkheden.

Hiervoor hebben we digitaal goede overlegmogelijkheden ontwikkeld: wijkoverleggen, netwerkoeverleggen, spreekuren, overleggen met buurtbesturen, en in Zuid heeft voor het eerst het Digitale Wijkspreekuur Zuid met succes plaatsgevonden. De buurtcoördinatoren en collega's van team Sociaal Domein hebben in coronatijd iedere week een update bijgehouden over de actuele situatie in de wijken en buurten. Zo werden snel behoeften en/of knelpunten inzichtelijk en werd er, daar waar nodig, actie ondernomen. Er hebben, ondanks de coronamaatregelen, veel buurtinitiatieven plaatsgevonden en het belang van het wijkgericht werken is nog duidelijker geworden in de afgelopen crisistijd.

Wijkgericht werken is werken in de haarvaten van de samenleving, in fijnmazige netwerken met bewoners, ondernemers en partners. In het jaarverslag is een greep uit de activiteiten uit de verschillende wijken opgenomen.

Het contact dat de wijkwethouders hebben met bewoners(-organisaties) verschilt per wijk. Veelal is de wijkwethouder het aanspreekpunt voor bewoners(-organisaties), partners en ondernemers en is een wijkwethouder aanwezig bij de overleggen met professionals in de wijk. De wijkwethouder neemt zaken mee naar het college of stuurt op het integraal oppakken van bepaalde vraagstukken. Dit hangt ook samen met de thema's die spelen in de wijk. Soms kiest een wethouder ervoor, ook een vakwethouder aan te haken bij een bepaald thema, wat eenduidige informatie ten goede komt of omdat het mandaat bij de vakwethouder ligt. Wijkwethouders zijn veelal aanwezig bij initiatieven, openingen, evenementen in de wijken en vaak ter plekke bij incidenten of andere gebeurtenissen om met de buurt en de bewoners in gesprek te gaan en een hart onder de riem te steken.

De nieuwe rol van de buurtcoördinator is er één als van een wijkregisseur. Een wijkregisseur is een ambassadeur van de wijk en heeft een regierol in wijkgerichte opgaven in de wijk en vertaalt vragen en opgaven uit de wijk naar eigen organisatie en externe partners. Hij/zij werkt integraal op de thema's sociaal, fysiek en veilig en verbindt hierbij de uitvoering en het beleid. Een wijkregisseur heeft de focus op resultaten en minder op uitvoering. In de rol van wijkregisseur is samenwerken de basis voor integrale oplossingen. Door het volgen van beleid en het signaleren van ontwikkelingen in de wijken, heeft de wijkregisseur een aanjaagfunctie om uitvoerders met elkaar te verbinden, draagvlak te organiseren en te sturen op resultaten. Het volgen van trends en vigerend beleid, resulteert in het signaleren en agenderen van prioritaire thema's in de wijk. Daar waar een buurtcoördinator zich bezig hield met individuele casuïstiek in de uitvoering, is een wijkregisseur geen eigenaar van projecten en initiatieven. Een wijkregisseur is in staat om ontwikkelingen te agenderen en te vertalen in beleidsvoorstellen en het management te adviseren.

Vervolgtraject

Concluderend wordt de rol van wijkwethouder verschillend ingevuld door de wethouders. Aan de ene kant is dat logisch: iedere wijk heeft een ander karakter en een specifieke behoefte. Zo zijn er wijken die goed georganiseerd zijn met stevige buurtbesturen, maar er zijn ook wijken die weinig georganiseerd zijn en geen vaste overlegstructuren of bewonersorganisaties kent. Een wijkwethouder moet dan goed aansluiten bij wat qua werkwijze en betrokkenheid past bij de wijk. Aan de andere kant kan het goed zijn om een duidelijke rol- en taakbeschrijving (met ruimte voor maatwerk) en afspraken over verantwoordelijkheden met elkaar te ontwikkelen. Het college is voornemens hierover met elkaar in gesprek te gaan, om te komen tot een meer eenduidige invulling van de taken en verantwoordelijkheden van het wijkwethouderschap. De toegevoegde waarde van de wijkwethouder wordt door iedereen onderschreven; er kan van buiten naar binnen en ambtelijk en bestuurlijk snel geschakeld worden.

De afgelopen twee jaar heeft de organisatie ingezet op de doorontwikkeling van de rol van de buurtcoördinator naar wijkregisseur: van coördineren naar regisseren. Buurtcoördinatoren als ambassadeurs van de wijken. Dit intensieve ontwikkeltraject bestond o.a. uit: een tweejarige opleiding en een persoonlijk ontwikkeltraject en wordt binnenkort door de buurtcoördinatoren afgerond. Het laatste half jaar van 2021 zal de nadruk liggen op het versterken van deze nieuwe rol en positie (intern en extern) en het inzetten van de vaardigheden en competenties die bij de rol van wijkregisseur horen.

Er vanuit gaande u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

W. Groot, ls.

Ch. B. Aptroot, wnd.

Bijlage(n):

1. Jaarverslag Wijken en Buurten 2020

Deze raadsinformatiebrief is digitaal beschikbaar op [internet](#) onder “Vergaderstukken”, B&W-vergadering van 13 juli 2021.

JAARVERSLAG

WIJKEN EN BUURTEN 2020

Inleiding

Het college van B&W heeft in december 2020 de geactualiseerde Uitvoeringsnotitie Buurten 3.0 vastgesteld en via RIB 202-77 naar de raad verzonden. Deze uitvoeringsnotitie is een uitwerking van de ambities, speerpunten en voorgenomen activiteiten binnen het wijkgericht werken. Het college heeft de ambitie geuit om de in de uitvoeringsnotitie beschreven aanpak periodiek te evalueren om te bezien of deze aanpak oplevert wat er van wordt verwacht.

Wijkgericht werken is, naast het mogelijk maken en faciliteren van buurtinitiatieven door en voor inwoners van Hilversum, een voortdurend leertraject voor de gemeentelijke organisatie en haar medewerkers. Door de ervaringen met buurtinitiatieven (o.a. Right to Challenge), buurtdeals, en de beweging van een presterende overheid naar een netwerkende en responsieve overheid ontwikkelt ook het wijkgericht werken zich. De opgaven en vragen in de samenleving veranderen. De kennis, vragen en oplossingen komen steeds meer uit de samenleving zelf en de gemeente is steeds meer een partner in netwerksamenwerkingen.

Het wijkgericht werken leidt in toenemende mate tot een andere manier van werken in de gemeentelijke werkorganisatie, waarbij de vraag van buiten een grotere invloed krijgt op beleid, beleidskeuzes en uitvoering. Buurtcoördinatoren als ambassadeurs van de wijken. Daarom wordt ook ingezet op het breed implementeren van het wijkgericht werken in de organisatie.

Voorliggend jaarverslag laat zien hoe we als gemeente Hilversum in de pandemie de wijkgerichte aanpak, samen met inwoners en partners, hebben vormgegeven. Door de covid-pandemie is het uitrollen van de wijkgerichte aanpak (waaronder de rol van de wijkwethouder en de activiteiten uit de uitvoeringsnotitie Buurten 3.0) in de wijken, anders ingevuld dan wanneer er geen pandemie zou zijn geweest. Het intensieve contact met buurten en wijken, heeft in 2020 niet ten volle fysiek in de wijken kunnen plaatsvinden. De gesprekken met wijkbewoners en actieve organisaties in de wijk over de prioritaire thema's hebben in 2020 niet plaatsgevonden. Zodra het weer mogelijk deze gesprekken fysiek in de wijken te organiseren, zullen we deze gesprekken weer oppakken. Zo kan per jaar, per wijk, worden bepaald welk 2 à 3 thema's extra aandacht krijgen en waar kansen liggen om deze in samenhang met opgaven van de gemeente op te pakken.

Wij zijn er als gemeente in geslaagd om goed in contact met onze inwoners te blijven en te weten wat er speelde in de wijken. Hiervoor hebben we digitaal goede overlegmogelijkheden ontwikkeld: wijkoverleggen, netwerkoverleggen, spreekuren, overleggen met buurtbesturen, en in Zuid heeft voor het eerst het Digitale Wijkspreekuur Zuid met succes plaatsgevonden. De buurtcoördinatoren en collega's van team Sociaal Domein hebben in coronatijd iedere week een update bijgehouden over de actuele situatie in de wijken en buurten. Zo werden snel behoeften en/of knelpunten inzichtelijk en werd er, daar waar nodig, actie ondernomen.

Er hebben, ondanks de coronamaatregelen, veel buurtinitiatieven plaatsgevonden en het belang van het wijkgericht werken is nog duidelijker geworden in de afgelopen crisistijd. Wijkgericht werken is werken in de haarvaten van de samenleving, in fijnmazige netwerken met bewoners, ondernemers en partners.

1. Samenwerking met partners

De wereld om ons heen is continue in beweging. Vraagstukken veranderen en de taak van de overheid verandert. De gemeente Hilversum is daarom een netwerkorganisatie. Dat vraagt om een organisatie met een stevige basis, die gelijktijdig flexibel is en maatwerk kan leveren als de samenleving dat vraagt. Wijkgericht werken staat centraal in onze werkwijze; dat doen we dan ook allemaal, met de buurtcoördinatoren als de ambassadeurs van onze wijken.

In 2020 heeft de investering die de afgelopen jaren is gedaan in het versterken van samenwerkingsrelaties met partners, zich terug verdiend. In een crisis weet je snel wat je aan elkaar hebt. Alle buurtcoördinatoren zijn van mening dat de samenwerking met de partners niet geleden heeft onder de corona omstandigheden van afgelopen jaar. Juist is er extra saamhorigheid ervaren in de netwerken.

De volledige wijkteams hebben contact gehouden en schakelden direct over naar digitale bijeenkomsten toen de fysieke spreekuren in de wijk werden stopgezet. Er is door alle partners veel inzet gepleegd om in contact te blijven met de kwetsbare doelgroepen en hulp te blijven bieden aan diegenen die het nodig hadden. Betrokken wijkprofessionals weten elkaar goed te vinden, ook op digitale manieren. Er is snel geschakeld naar online contact; whatsapp-groepen werken snel en effectief en (bijna) 24/7. Er zijn korte lijnen, iedereen is direct benaderbaar en iedereen weet wat er speelt in de buurt of weet elkaar daarvoor te benaderen. En ook als de casus van dusdanige aard was en er fysiek contact nodig was, stond iedereen open voor 1 op 1 ontmoetingen in de wijk. Ook de zorgnetwerken zijn elkaar maandelijks digitaal blijven treffen om ontwikkelingen en casuïstiek te bespreken. En daar waar nodig, hebben partners elkaar tussentijds opgezocht bij individuele gevallen en/of incidenten.

De buurtcoördinatoren hebben het hele jaar door, nauw in contact weten blijven te staan met hun bewonersorganisaties, inwoners, ondernemers, partners om gezamenlijk op de hoogte te blijven van wat er speelde in de wijken. Iedere week werd er een update uitgebracht, waarin de actuele situatie in de wijken en de belangrijke thema's die speelden, werd beschreven. Ook werd er overzicht gegeven in de acties die gepleegd werden in het kader van de coronasituatie. Met deze informatie werd ook de gemeenteraad tweewekelijks geïnformeerd door het college.

Om te sturen op een veilige en leefbare stad in verbinding met de samenleving, werken de buurtcoördinatoren in een team wat werkt in domeinen sociaal, fysiek en veilig. We brengen verbindingen tot stand, waarin we van buiten naar binnen werken en de opgave centraal staat. Hierbij pakken we maatschappelijke vraagstukken integraal op, om zo efficiënt mogelijk te komen tot breed gedragen oplossingen. Dit doen we zowel in de wijk met inwoners, bedrijven en instellingen, als ook ambtelijk en bestuurlijk in de organisatie.

2. De activiteiten en projecten in 2020

In 2020 is het beschikbare wijkenbudget ad € 450.000 besteed aan buurtinitiatieven, projecten in de openbare ruimte en initiatieven die bijdragen aan het verhogen van de leefbaarheid en sociale cohesie in een wijk. De meest voorkomende buurtinitiatieven zijn (kleine) aanpassingen in de openbare ruimte en groen geweest. Inwoners namen het initiatief tot het realiseren van

boomspiegels, hanging baskets, geveltuinen, plantenbakken, groenstroken, etc. en onderhouden het vervolgens zelf met elkaar. Grotere initiatieven gaan over leefbaarheid en veiligheid: verkeersingrepen, het herinrichten van de openbare ruimte, het herinrichten van speeltuinen, het aantrekkelijker maken van de openbare ruimte. Participatie van inwoners staat bij deze initiatieven centraal; ook bij gemeentelijke projecten zoals het herinrichten van straten. Ook zijn er veel initiatieven geweest op het gebied van sociale cohesie, tegen eenzaamheid, voor kinderen en jongeren, sport, ontmoeting en verbinding.

Een greep uit Zuid

In Zuid heeft de Regentonnenactie plaatsgevonden. Op initiatief van een aantal bewoners en in samenwerking met de woningcorporaties en Versa Welzijn, hebben we ruim 400 regentonnen uitgegeven in de buurten 1214 en 1215. Op de Goudenregenlaan is, in samenwerking met de Goudenregeschool de Bukbieb geplaatst: een minibieb waar mensen uit de wijk boeken kunnen halen en brengen. De Bukbieb is in september geopend.

Er is veel gedaan voor mensen die extra contact of hulp nodig hadden in het coronajaar. Scholieren van het Comenius College hebben bij ruim 50 huishoudens aangebeld voor een gesprekje aan de deur en het brengen van een lantaarntje. Aan gezinnen met kinderen zijn Donald Duck-pakketjes uitgedeeld, paasontbijtjes voor mensen die een steuntje in de rug konden gebruiken, spulletjes van winkels en ondernemers voor mensen die dat nodig hadden. Ouderen zijn ondersteund in het ontwikkelen van hun digitale vaardigheden door speciaal ontworpen 'compaantablets'. De burendag in de buurtkamer is georganiseerd en de jaarlijkse Kerstwandeling heeft plaatsgevonden. Ook heeft voor het eerst het Digitale Wijkspreekuur Zuid met succes plaatsgevonden.

Een greep uit Zuidoost

In Zuidoost is, op initiatief van inwoners en in samenwerking met de school De Dubbeldekker, de Riebeeckvijver opgeknapt. Er zijn eendentrappetjes geplaatst, vogelhuisjes rondom de vijver opgehangen, twee bankjes en prullenbakken op de hoeken geplaatst en een ecologische oever onder water aangebracht langs de breedte aan de kant van de school. In juni 2021 is de Riebeeckvijver officieel geopend. Omwonenden van de voetbalkooi aan de Olivier van Noortstraat een voorstel ingediend voor het herinrichten en vergroenen van de speelplek. Met het wijkbudget van 2020 en 2021, zal in overleg met de buurt, deze herinrichting van start gaan. In het buurthuis in ZO worden iedere week maaltijden bereid en bezorgd bij oudere buurtbewoners die het wat moeilijker hebben.

Een greep uit Noordwest

In Noordwest worden drie televisiestudio's getransformeerd tot woon-/werklocaties. Omdat de kinderboerderij financieel in zwaar weer zit, heeft de wijk een actieve bijdrage geleverd om een nieuw bestuur te formeren. Ook heeft de achterban een actieve bijdrage geleverd aan het werven van nieuwe leden. Hierbij wordt nauw samengewerkt met tennisvereniging Hoogerheide. Drie gevaarlijke kruisingen veroorzaken onrust in de buurt Trompenberg Oost. In samenwerking zijn er proefopstellingen geplaatst om de situatie veiliger te maken. Dit naar volle tevredenheid van

buurtbewoners. In de buurt de Parken hebben bewoners samen met de wijkagent door de buurt gelopen en gekeken naar inbraakgevoelige situaties. In de Boomborg is het tunneltje bij het Corversbos in samenwerking met 80 leerlingen van het Roland Holst College, het buurtbestuur, GNR en kunstenaar Eric van de Vegt opgeknapt. De opening heeft door de covid-maatregelen nog niet plaatsgevonden.

Een greep uit Oost

In Oost is de speellocatie aan de Hoge Larenseweg/ Leeghwaterstraat (1221) heringericht tot natuurspeeltuin. Deze herinrichting is gestart als initiatief van bewoners. De natuurspeeltuin zal in september 2021 geopend worden door de portefeuillehouder Wijken en Buurten. Zo'n 150 bewoners van rondom het Wegaplein (1223) hebben zich verenigd. De gezinnen, met veelal kleine kinderen, voeren veel initiatieven uit in de buurt. Van het schoonmaken van de straten tot het realiseren van een jeu de boules-baan, wat hopelijk de start is van een duurzame en groene speeltuin. In december 2020 is er een uitzending van het bekende 'Sinterklaasjournaal' gemaakt, die geheel in het teken stond van de activiteiten van deze bewoners in Oost.

Een greep uit Noordoost

In Noordoost heeft een groep enthousiaste bewoners uit de Snelliuslaan het initiatief genomen om de verkeersveiligheid in deze straat te verbeteren. In samenwerking met Smart City is een test begonnen; de mogelijkheid om de verkeersveiligheid in deze straat continu te meten. Gedurende een jaar zullen iedere 8 weken verschillende verkeersmaatregelen en de effecten hiervan gemeten worden. Elke maatregel wordt met de bewoners geëvalueerd op basis van de resultaten.

Na een inwonersavond in 2019 zijn in 2020 de eerste aanpassingen van de plannen voor de buitenruimte in de Goudriaan doorgevoerd, zoals de aanpak afvalcontainers om zwerfafval tegen te gaan. Ook zijn nieuwe bankjes geplaatst en hanging baskets opgehangen. Dit jaar worden nog meer aanpassingen uitgevoerd in overleg met de bewoners.

Zeer betekenisvol is het vrijwilligerswerk dat in NO gedaan wordt. Er is een groep van ca 100 vrijwilligers verbonden aan Lopes Dias, en daarnaast is er een groep van ca 45 personen in de wijk actief op diverse terreinen. Koken voor inwoners, klusjes doen, koffietafel doen, voorlezen anderstaligen, de wijkkrant maken, de speeltuin draaiende houden. Vanuit het wijkbudget zijn vrijwilligersattenties uitgereikt, bijvoorbeeld rond de zomerperiode en in de kerst, als blijk van waardering.

Een greep uit Centrum

In het Centrum zijn vanuit inwoners veel groenprojecten uitgevoerd. Bewoners hebben hiervoor zelf het initiatief genomen. Zo zijn er bijvoorbeeld hanging baskets gekomen in de Oude Doelenstraat, een geveltuin aangelegd op de Brinkweg en plantenbakken geplaatst op o.a. de Brinkweg en in de Gasthuisstraat. De gemeente heeft dit gefaciliteerd en groen beschikbaar gesteld. Inwoners zorgen vervolgens zelf voor het onderhoud. Op het initiatief van jongeren zijn twee extra skatetoestellen geplaatst op de skatebaan in de Oude Haven.

Ondanks dat er minder inwoners in het centrum wonen dan in andere wijken, hebben er ook sociale initiatieven voor en door inwoners plaatsgevonden. Bij Tante Jans was er de koffietafel, een wekelijkse inloop voor alle bewoners van het centrum, en de maandelijkse buurtsoep. In een portiek van een appartementencomplex hebben bewoners de Buurtgalerie Weversbrinkje ingericht.

Bewoners kunnen daar zelfgemaakte kunst en schilderijen tentoonstellen. Ook is de buurtwerkplaats in de 1^e Nieuwstraat opgericht. Hier kunnen bewoners samen klussen in een voormalige loods. Dit jaar zal de werkplaats operationeel zijn. En ten slotte zijn inwoners gekoppeld aan hulpbehoevende buurtgenoten in het project 'Samen Sterk'.

Ook hebben de ondernemers in het centrum veel initiatieven genomen tijdens de pandemie. Ten uitvoering van de coronamaatregelen hebben ondernemers gezamenlijk terrassen vergroot en aantrekkelijk gemaakt, overkappingen gerealiseerd, de winkelstraten verruimd en (brom)fietsroutes aangepast om bezoekers meer ruimte te geven. Het zomerprogramma Summer in the City is een samenwerking tussen ondernemers, Hilversum Marketing en de gemeente Hilversum geweest. De druktemeter is ontwikkeld om de hoeveelheid bezoekers in bepaalde straten te beoordelen. Daar waar nodig zijn borden, bewegwijzing en pijlen aangebracht in de openbare ruimten en hebben ondernemers hun winkels voorzien van richting aanduidingen. Ook namen de ondernemers deel aan de Taskforce, om gezamenlijk met de gemeente en andere instellingen wekelijks de ontwikkelingen in het centrum te bespreken, signalen op te pakken en adequaat te handelen.

Een greep uit Hilversumse Meent

De Hilversumse Meent had een goed begin van het jaar 2020 met de bekendmaking van de opbrengst van de crowdfund-actie die in december 2019 was gehouden. Onder het motto "Betaalt u mee aan uw AED?" werd uiteindelijk €6934,20 bijeengebracht door de wijk. Samen met de €6500,- die in november daaraan voorafgaand van de RABO werd gekregen was er in drie maanden €13.434,- beschikbaar voor de aanschaf van de toen beoogde 6 AED's.

Het Groene Hart van de Hilversumse Meent is een burgerinitiatief om in de Hilversumse Meent de inrichting van het gebied rond de scholen, crèche en het wijk- en jongerencentrum, groener, gezelliger, uitdagender en hoogwaardiger te maken. Er is een zorgvuldig proces tezamen met de initiatiefnemers, de buurt en diverse stakeholders doorlopen. De doorlooptijd was tot in 2020. Werkgroep Meent Aardgasvrij: In oktober 2020 is bekend geworden dat het Rijk middelen beschikbaar stelt om bij 624 woningen in het noorden van de Hilversumse Meent (rondom de Noordermeent) samen met bewoners, corporaties en andere belanghebbenden gaat onderzoeken hoe de woningen van het aardgas afkunnen. De gemeente trekt voor dit onderzoek een kwartiermaker aan, die een uitvoeringsplan maakt, waarin nadrukkelijk meegenomen wordt op welke wijze de bewoners van de 624 woningen gaan deelnemen en tot hun recht komen in het participatieproces. Ook wordt gekeken naar de relatie met het resterende midden en zuidelijke deel van de wijk.

En natuurlijk is de samenwerking met Stichting Hilversumse Meent van grote waarde in deze wijk. De Stichting behartigt als onafhankelijke wijkorganisatie de belangen van de bewoners van de Hilversumse Meent. Zij zorgt ervoor dat wijkbewoners, bewonerscollectieven en organisaties in de wijk initiatieven kunnen ontplooiën en ondersteunen hen hierbij. Daarnaast behartigen zij belangen op het gebied van wijkontwikkeling, wijkbeheer en sociale samenhang. De activiteiten en projecten van de stichting worden altijd gedeeld met de wijkwethouder en de buurtcoördinator.

Een greep uit Zuidwest

In Zuidwest is zeer recentelijk calisthenicspark in Kerkelanden geplaatst. Er is voor jongeren niet zo veel te doen in deze week, en jongeren vervelen zich er, bleek uit vele gesprekken met hen. In samenwerking met Versa Welzijn, buurtbewoners, jongeren en middelen uit het wijkbudget zijn er rekken voor (kracht)oefeningen gerealiseerd op het groen naast de Keet. Sportschool van Haren biedt er gratis sportlessen aan voor buurtbewoners.

Ook hebben buurtbewoners van de Spinozahof een plan gemaakt voor het opknappen van de speeltuin, het in beheer nemen van het plantsoen en de aanleg van een 'jeu de boule' baan. In wijkcentrum de Koepel is door jongeren gekookt voor ouderen en eenzame mensen. De gemeente heeft in kaart gebracht wat er speelt in Kerkelanden en wat de opgave is op het gebied van sociaal, fysiek en veiligheid. De opgaven binnen deze gebieden zijn domeinoverstijgend en de succesfactor hierin is de integrale aanpak van de fysieke, sociale en economische problemen in de wijk en de gemeenschappelijke verantwoordelijkheid van de verschillende partners in het proces. Dit integrale stuk is een eerste aanzet om te komen tot een gebiedsagenda.

Digitaal Platform

In de uitvoeringsnotitie Buurten 3.0, stelt het college zich ten doel een digitaal platform te ontwikkelen, wat toegankelijk is en laagdrempelige communicatie tussen bewoners, partners en gemeente mogelijk maakt. Het platform is informatief en interactief. Een belangrijk onderdeel is dat bewoners initiatieven kenbaar kunnen maken bij de gemeente en de betrokken straat, buurt en of wijk en die kunnen toetsen bij buurtbewoners. Bij voldoende draagvlak kunnen bewoners een voorstel voor het initiatief indienen om in aanmerking te komen voor een subsidie uit het buurtenbudget.

In het najaar van 2020 heeft deze ontwikkeling vorm en invulling gekregen. We zijn een samenwerking aangegaan met het initiatief Hilversummers.nl. Hilversummers.nl is een online podium voor en door Hilversummers, die allemaal trots zijn op Hilversum en samen de stad nog mooier willen maken. Met Hilversummers.nl werken inmiddels steeds meer Hilversumse organisaties en inwoners samen. Te denken valt aan: woningbouwcorporaties, diverse buurthuizen en broedplaatsen, het stadsfonds, verschillende ondernemers en mediapartijen, zoals Nike en Beeld en Geluid.

Op Hilversummers.nl krijgen de wensen en ideeën die de gemeente heeft over het digitaal platform een plek, zoals actuele informatie over plannen en werkzaamheden in de buurt, contactgegevens van de professionals in de buurt, een agenda van de activiteiten die plaatsvinden en de mogelijkheid om samen breed gedragen bewonersinitiatieven te ontwikkelen. Ook kunnen voorstellen voor een initiatief ingediend worden bij de gemeente om in aanmerking te komen voor een subsidie uit het buurtenbudget. Het beschikbare budget wordt per wijk inzichtelijk gemaakt met een 'wijkthermometer' die laat zien hoeveel € (of %) reeds is uitgegeven aan welke initiatieven en/of thema's. Hilversummers.nl is nog volop in ontwikkeling en zal na de zomer 2021 gelanceerd worden.

3. De rol van de wijkwethouder

In Hilversum heeft elke wijk een eigen wijkwethouder, die speciale aandacht heeft voor het wel en wee van de buurten in de wijk. De wijkwethouder is in de lead als het gaat om het gesprek met de wijk in relatie tot de buurtinitiatieven, wijkthema's en gemeentelijke opgaven die er in een wijk spelen. De wijkwethouder is bestuurlijk verantwoordelijk voor het geven van opvolging aan deze in de wijk gesignaleerde overkoepelende thema's. De wijkwethouder trekt daarin samen op met de buurtcoördinator en versterkt zo de positie en de rol van de buurtcoördinator in de wijk bij verder oppakken van de wijkthema's.

In iedere wijk vinden er wijkoverleggen met partners en spreekuren plaats, waar de wijkwethouder veelal aan deelneemt. Dit heeft in 2020 door de coronamaatregelen grotendeels fysiek stilgelegen, maar een groot aantal wijkoverleggen en spreekuren hebben digitaal plaatsgevonden. De buurtcoördinatoren schakelen meerdere keren per maand met hun wijkwethouders, als het gaat om signalen en ontwikkelingen uit de wijk, initiatieven en ideeën, budgetten en/of incidenten die directe actie vereisen. Ook zijn er intern regelmatig wijkoverleggen tussen wijkwethouder, buurtcoördinator en inhoudelijke collega's, afhankelijk van de besprekpunten. Samenwerkingsverbanden met professionals worden met de wijkwethouder geëvalueerd zodat bestuurlijk goed verantwoording afgelegd kan worden over de subsidietoekenningen. Hierbij kun je denken aan welzijnsorganisatie Versa Welzijn.

De wijkgesprekken, waar we in 2019 de eerste ervaringen mee opgedaan hebben, zijn in 2020 digitaal gehouden. De wijkgesprekken met wijkwethouders, buurtcoördinatoren en gebiedsgerichte teams van Versa zijn ontstaan om de opdrachtgevende rol van de gemeente op zo'n manier vorm te geven dat we optimaal gebruik maken van de kennis, ervaring en professionaliteit van Versa Welzijn. We hebben gemerkt dat de rol van de wijkwethouder in deze gesprekken nog verder vormgegeven moet worden.

Ook verschilt het contact dat de wijkwethouders hebben met bewoners(organisaties) per wijk. Veelal is de wijkwethouder het aanspreekpunt voor bewoners(organisaties), partners en ondernemers en is een wijkwethouder aanwezig bij de overleggen met professionals in de wijk. De wijkwethouder neemt zaken mee naar het college of stuurt op het integraal oppakken van bepaalde vraagstukken. Dit hangt ook samen met de thema's die spelen in de wijk. Soms kiest een wethouder ervoor, ook een vakwethouder aan te haken bij een bepaald thema, wat eenduidige informatie ten goede komt of omdat het mandaat bij de vakwethouder ligt. Wijkwethouders zijn veelal aanwezig bij initiatieven, openingen, evenementen in de wijken en vaak ter plekke bij incidenten of andere gebeurtenissen om met de buurt en de bewoners in gesprek te gaan en een hart onder de riem te steken.

Concluderend wordt de rol van wijkwethouder verschillend ingevuld door de wethouders. Aan de ene kant is dat logisch: iedere wijk heeft een ander karakter en een specifieke behoefte. Zo zijn er wijken die goed georganiseerd zijn met stevige buurtbesturen, maar er zijn ook wijken die weinig georganiseerd zijn en geen vaste overlegstructuren of bewonersorganisaties kent. Een wijkwethouder moet dan goed aansluiten bij wat qua werkwijze en betrokkenheid past bij de wijk. Aan de andere kant kan het goed zijn om een duidelijke rol- en taakbeschrijving (met ruimte voor maatwerk) en afspraken over verantwoordelijkheden met elkaar te ontwikkelen.

Het college is voornemens hierover met elkaar in gesprek te gaan, om te komen tot een meer eenduidige invulling van de taken en verantwoordelijkheden van het wijkwethouderschap. De toegevoegde waarde van de wijkwethouder wordt door iedereen onderschreven; er kan van buiten naar binnen en ambtelijk en bestuurlijk snel geschakeld worden.

4. De rol van de buurtcoördinator

Wijkgericht werken in coronatijd

In maart 2020 verspreidde het covid19-virus zich in Nederland en kondigde premier Rutte af dat iedereen geacht werd thuis te werken. De buurtcoördinatoren, die het grootste deel van de week in de wijken en buurten aanwezig zijn, in netwerken werken en alle dagen contact hebben en praten met inwoners, ondernemers en partners, mochten ineens niet meer de wijken in.

Het was wennen aan de nieuwe situatie en zoeken naar een nieuwe, andere manier van werken waarin je toch contact houdt met de buurten en de professionals in de wijk. In de eerste maanden na de eerste lockdown heeft al het contact digitaal plaatsgevonden. Hierbij hebben de buurtcoördinatoren het persoonlijk contact en de interactie erg gemist. Digitaal vergaderen is erg zakelijk, gericht op de vraag die besproken wordt en laat weinig ruimte voor informeel en persoonlijke interesse in elkaar.

De nieuwe manier van werken vereist flexibiliteit, denken vanuit mogelijkheden en vallen en opstaan. In alle wijken is het gelukt om contact te houden met inwoners en overleggen digitaal te laten plaatsvinden. En uiteraard is daarin geprioriteerd; welke zaken vereisen 'live' contact en kan dit worden uitgesteld tot wanneer de coronamaatregelen dit weer toestaan? Hierdoor zijn enkele zaken vertraagd. Bijvoorbeeld de gesprekken met wijkbewoners en actieve organisaties in de wijk over de 2 à 3 prioritaire thema's per wijk. Zo kan per jaar, per wijk, worden bepaald welk 2 à 3 thema's extra aandacht krijgen en waar kansen liggen om deze in samenhang met opgaven van de gemeente op te pakken. Door de covid-situatie hebben deze gesprekken in 2020 niet plaatsgevonden. Zodra dit weer mogelijk is zullen we deze gesprekken weer oppakken.

De buurtcoördinatoren hebben ook ervaren dat lastige kwesties minder makkelijk digitaal op te lossen zijn. Moeizame relaties, onenigheden, of het bereiken van andere doelgroepen, behoeven meer afstemming en empathie, wat het best in echt persoonlijk 'live' contact gaat. De professionals die nog wel in de wijk werkten, hebben hier dan ook extra op ingezet.

Al met al zijn de buurtcoördinatoren trots op de inwoners, die ondanks de situatie, toch actief zijn gebleven, buurtinitiatieven hebben uitgevoerd, naar elkaar om hebben gekeken. En op de professionals die in de wijk aanwezig zijn gebleven en ondernemers die zijn blijven meedenken en meepraten over ontwikkelingen in de wijk.

Nieuwe rol buurtcoördinator

De afgelopen twee jaar heeft de organisatie ingezet op de doorontwikkeling van de rol van de buurtcoördinator naar wijkregisseur: van coördineren naar regisseren. Buurtcoördinatoren als ambassadeurs van de wijken. Dit intensieve ontwikkeltraject bestond o.a. uit: een tweejarige opleiding en een persoonlijk ontwikkeltraject en wordt binnenkort door de buurtcoördinatoren afgerond. Het laatste half jaar van 2021 zal de nadruk liggen op het versterken van deze nieuwe rol en positie (intern en extern) en het inzetten van de vaardigheden en competenties die bij de rol van wijkregisseur horen.

Wat is anders?

De wijkregisseur heeft een regierol in wijkgerichte opgaven in de wijk en vertaalt vragen en opgaven uit de wijk naar eigen organisatie en externe partners. Hij/zij werkt integraal op de thema's sociaal, fysiek en veilig en verbindt hierbij de uitvoering en het beleid. Een wijkregisseur heeft de focus op resultaten en minder op uitvoering. Hiervoor hebben zij mandaat om samenwerkingspartners aan te spreken op inspanningsverplichtingen (intern en extern).

In de rol van wijkregisseur is samenwerken de basis voor integrale oplossingen. Door het volgen van beleid en het signaleren van ontwikkelingen in de wijken, heeft de wijkregisseur een aanjaagfunctie om uitvoerders met elkaar te verbinden, draagvlak te organiseren en te sturen op resultaten. Het volgen van trends en vigerend beleid, resulteert in het signaleren en agenderen van prioritaire thema's in de wijk. Daar waar een buurtcoördinator zich bezig hield met individuele casuïstiek in de uitvoering, is een wijkregisseur geen eigenaar van projecten en initiatieven. Een wijkregisseur is in staat om ontwikkelingen te agenderen en te vertalen in beleidsvoorstellen en het management te adviseren.

Tot slot

Samenvattend is 2020 een jaar geweest, waarin het aan de ene kant ingewikkeld is geweest om fysiek aanwezig te zijn in de wijken en buurten, maar waar we aan de andere kant ook veel voor elkaar hebben gekregen. We zijn er dagelijks met collega's, bewoners en partners in de stad, in geslaagd om aantoonbaar bij te blijven dragen aan de leefbaarheid en veiligheid in de stad. Juist in een tijd van crisis, is het belangrijk dat de initiatieven en vindingrijkheid van bewoners worden gehoord en worden vertaald naar mogelijkheden.

De komende tijd zullen we ons richten op het versterken en positioneren van de nieuwe regierol van de buurtcoördinator en het ontwikkelen van een eenduidige rolbeschrijving met taken en verantwoordelijkheden van het wijkwethouderschap.